Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија и организација на научно-истражувачка работа			
2.	Код	4PF200017			
3.	Студиска програма	Граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва година, Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев, Проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите и усвојување на основни знаења по предметот Методологија на научно- истражувачката работа. Оспособување на студентите за научно- истражувачка работа преку продлабочено запознавање со основните методи и техники на истражување во Општествените науки.
11.	Содржина на предметната програма: - Методологија на општествени истражувања - Квалитативен пристап - Набљудување - Интервју - Анализа на документи - Проучување на случај - Квантитативен пристап - Анкета - Обработка на податоци и статистички техники - Истражувачки дизајн или Скица - Анализа на податоци од квалитативен и квантитативен пристап - Изготвување на истражувачки извештај
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Семинарска работа, Консултации

13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови	70
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10
	17.3.	Активност и учество	20

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) F
		од 51 до 60 бода	6 (шест) E
		од 61 до 70 бода	7 (седум) D
		од 71 до 80 бода	8 (осум) C
		од 81 до 90 бода	9 (девет) B
		од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	**Литература:**					
	22.1	З а д о л ж и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Џонсон Бартолф, Џенет, Х. Т. Рејнолдс со Џејсон Д. Мајкоф	Истражувачки методи на политичка наука	Скопје, Академски печат	2009
		2.	Пеливанов, Тодор	Методологија на правните и политичките науки	Правен факултет „Јустинијан Први“ Скопје	2004
		3.	Њуман, Лоренс В	Општествено-истражувачки методи, квалитативни и квантитативни пристапи	Скопје: Просветно Дело АД.	2009
	22.2	Дополнителна				
		1.	Петровска-Бешка, Виолета	Анкетирање, што, зошто, кој, како	Скопје: Филозофски факултет	1999
		2.	Bernard Russel, H.	Research Methods in Anthropology, Qualitative and Quantitative Aproaches	Oxford: Altamira Press	2006

Прилог бр. 3	**Предметна програма** **од Втор циклус (мастер) студии**

1.	**Наслов на предметот:**	Историски аспекти на Приватното право			
2.	**Код:**	4PF201617			
3.	**Студиска програма:**	Правни студии			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел):**	Правен факултет - УГД (Штип) Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус):**	Втор циклус студии			
6.	**Академска година / семестар:**	Прва година/ Прв семестар	**7.**	**Број на ЕКТС кредити:**	8
8.	**Наставник:** **Соработник:**	доц. д-р Димитар Апасиев /			
9.	**Предуслови за запишување на предметот:**	/			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Со изучување на предметот Историски аспекти на Приватното право студентот ќе се запознае со смислата и развојот на приватно-правните гранки и институти коишто постоеле во Стариот, Средниот и Новиот век. Основна цел е добивање на темелни познавања за настанокот и систематизацијата на приватно-правниот поредок и начинот на неговата еволуција до денешниот актуелен облик. Предмет на проучување е историскиот развој на корпусот на приватното право и на одделните правни системи, при што акцент се става на историскиот развој на оние поредоци што оставиле најмногу траги во историјата и философијата на правото.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Недела 1: *Историски вовед во приватното право (поделба и теориски концепти)* Недела 2: *Античко приватно право (Далечниот Исток, Месопотамија, Египет + Хелада, Македонија)* Недела 3: *Библиско приватно право (Мојсеево староеврејско право)* Недела 4: *Римско приватно право* Недела 5: *Средновековно приватно право – I (Византиско)* Недела 6: *Средновековно приватно право – II (Западно-европско)* Недела 7: *Старословенско + Средновековно бугарско, македонско и српско приватно право* Недела 8: *Шеријатско и отоманско приватно право* Недела 9: *Англо-саксонско приватно право*				

	Недела 10: *Американско приватно право* Недела 11: *Големите Европски граѓански кодификации (компаративен пристап)* Недела 12: *Југословенско и современо Македонско приватно право*				
12.	**Методи на учење:** - Предавање од предметниот професор - вежби, примери и разјаснувања - консултации - интерактивна настава (преку видео-презентации, презентации од страна на на студентите) - разгледување на стари законици и правни извори				
13.	**Вкупен расположив фонд на време:**	8 ЕКТС х 30 часа = 240 часа			
14.	**Распределба на расположивото време:**	45+30+30+60+75 = 240 часа			
15.	**Форми на наставните активности:**	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30	
16.	**Други форми на активности:**	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	60	
		16.3.	Домашно учење	75	
17.	**Начин на оценување:**				
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)	70		
	17.3	Семинарска работа / проект	10		
	17.4	Активност и учество	20		
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка):**	до 50 бода	5 (*пет*) [F]		
		од 51 до 60 бода	6 (*шест*) [E]		
		од 61 до 70 бода	7 (*седум*) [D]		
		од 71 до 80 бода	8 (*осум*) [C]		
		од 81 до 90 бода	9 (*девет*) [B]		
		од 91 до 100 бода	10 (*десет*) [A]		
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит:**	60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби)			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата:**	Македонски			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата:**	Самоевалуација			

22.	**Литература:**	
	22.1	З а д о л ж и т е л н а

		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Билјана Поповска	*Историја на правото* (I дел + II дел + III дел)	„2-ри Август С“ – Штип, Скопје	2005 2007 2011
		2.	Stephen Waddams	*Dimensions of Private Law - Concepts in Anglo-American Legal Reasoning*	Cambridge University Press	2003
	22.2	Д о п о л н и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Билјана Поповска	*Државно-правна историја на Македонија* [*VII–XX век*]	„2-ри Август С“ - Скопје	2010
		2.	Красимира Илиевска	*Закон за судење на луѓето*	МАНУ - Скопје	2004
		3.	А. Штјефен Конст. Ѓечови, О.Ф.М.	*Канонот на Лек Дукаѓини*	Fi&Ga - Тетово	1994
		4.	Владимир Картов	*Практикум по Историја на државите и правата на народите на Југославија*	Студентски збор – Скопје	1984
		5.	Група автори	*Самуиловата држава – во историската, воено-политичката, духовната и културната традиција на Македонија*	Завод за заштита на споменици те на културата и музеј - Струмица	2015
		6.	Михаил Ростовцев	*Историја старог света* (*Грчка и Рим*) – Второ издање	Матица Српска - Нови Сад	1990
		7.	С. Шаркиќ и Антун Маленица	*Pravne teorije i institucije Antike* (tom 1)	Универзите т у Новом Саду - Правни факултет Нови Сад	1994
		8.	Алан Вотсон	*Правни Трансплanti* (*Приступ упоредном праву*)	Правни факултет Универзите	2000

					та у Београду & Институт за упоредно право - Београд	
		9.	Драган Николић	*Упоредна правна историја* (прво издање)	СВЕН - Ниш	2005
		10.	Драган Николић	*Општа историја права* (прво издање)	СВЕН - Ниш	2007
		11.	Алберт Вајс и Љубица Кандић	*Општа историја државе и права*	Савремена администрација, Београд,	1971
		12.	Raymond Westbrook [ed.]	*A History of Ancient Near Eastern Law* (Vol. 1)	Brill - Leiden, Boston	2003
		13.	Paolo Grossi	*A History of European Law*	Wiley-Blackwell	2010
		14.	Ilias Arnaoutoglou	*Ancient Greek Laws – A Sourcebook*	London and New York	1998
		15.	Henry Sumner Maine (John Murray)	*Ancient Law – Its Connection with the Early History of Society and Its Relation to Modern Ideas*		1861
		16.	John W. Cairns and Olivia F. Robinson [ed.]	*Critical Studies in Ancient Law, Comparative Law and Legal History*	Oxford and Portland, Oregon	2001 [2004]
		17.	Olivia F. Robinson, T. D. Fergus & W. M. Gordon	*European Legal History* (Third edition)	Oxford University Press	/
		18.	David B. Goldman	*Globalisation and the Western Legal Tradition - Recurring Patterns of Law and Authority*	Cambridge University Press - Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town,	2007 [2008]

					Singapore, São Paulo	
		19.	Howard Zinn	*A People's History of the United States (1492-Present)*		1999
		20.	Marc Van De Mieroop	*King Hammurabi of Babylon - A Biography*	Blackwell Publishing – Malden, Oxford, Carlton	2005
		21.	David Cohen	*Law, Violence and Community in Classical Athens*	Cambridge University Press	1995
		22.	Michael Gagarin and David Cohen [ed.]	*The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*	Cambridge University Press	2005
		23.	Catherine Esther Gorlin	*The Gortynian Law Code and Roman Crete*	Brown University	1984 [1991]
		24.	Frederick Pollock & Frederic William Maitland	*The History of English Law before the Time of Edward I* (Vol. I)	Liberty Fund - Indianapolis	1968
		25.	Wael B. Hallaq [ed.]	*The Origins and Evolution of Islamic Law*	Cambridge University Press	2005
		26.	Moshe Weinfeld	*The Place of the Law in the Religion of Ancient Israel*	Brill - Leiden, Boston	2004
		27.	Група автори	*Јавно и приватно право – Зборник*	Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје	

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Авторско право и други сродни права**
2.	**Код**	4PF201717
3.	**Студиска програма**	Втор циклус правни студии по граѓанско право

4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факултет, УГД Штип, Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Прва година/Семестар први	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	**6**
8.	**Наставник**	Доцент д-р Марија Амповска			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите да се запознаат со правото на интелектуална сопственост воопшто, како и со двете посебни правни гранки во негови рамки – авторското право и правото на индустриска сопственост. Во оваа наставна програма се задржуваме на авторското право и на изучување на правната положба на авторот како и останатите лице кои се носители на права сродни на авторското право. Нивната правна положба ја изучуваме најпрво од аспект на домашното право, а потоа и со продлабочена анализа на основните принципи и правни правила на авторското право во светот, со посебен осврт на Европската Унија и хармонизирањето на правилата во европските држави.				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1. Вовед во право на интелектуална сопственост 2. Авторско право и други сродни права според правниот систем на Р.Македонија 3. Меѓународни конвенции и договори кои се извор на авторско право и сродни права 4. Интелектуална сопственост од аспект на авторското право и Договорот за Европска Заедница 5. Извори на авторското право и сродни права во ЕУ 6. Авторско право – услови за стекнување и содржина 7. Сродни права – видови, услови за стекнување и содржина 8. Пренос на авторските права – авторски договори според домашното право 9. Пренос на авторските права – компаративна анализа 10. Повреда и заштита на авторските и сродните права 11. Развој на авторското право од аспект на Светската организација за интелектуална сопственост (WIPO) 12. Улога на правото на интелектуална сопственост од аспект на авторското право во економскиот развој на државите				
12.	**Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите**				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС х 30 часа = 240 часа			

14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240 часа			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	45	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	30	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	30	
		16.2.	**Самостојни задачи**	60	
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	75	
17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	**Тестови**	70 бодови		
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	10 бодови		
	17.3.	**Активност и учество**	20 бодови		
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**		
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**		
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**		
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**		
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**		
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**		
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Минимум 60 проценти од секоја активност			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски, англиски			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и анкетирање на студенти			
22.	**Литература**				
	22.1.	**Задолжителна литература**			
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Прајмс Теренс	Европско право на интелектуална сопственост	Просветно дело (проект на Влада на Р.М. за преводи на книги)	2009

		2.	Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Валентин Пепељугоски	Авторско право	Правен факултет Јустинијан Први Скопје	2006
		3.	Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Валентин Пепељугоски	Право на интелектуална сопственост	Академик	2012
		4.	WIPO	WIPO Intelectual property handbook	WIPO Publication	2004
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број				
		1.	Bently, Lionel and Sherman, Brad	Intellectual Property Law	Oxford University Press, 3rd edition	2009
		2.	Cornish, W. R.,	Intellectual Property: Patents, Copyrights, Trademarks and Allied Rights, 5th edition,	Sweet & Maxwell, London	2003
		3.	**WIPO**	Understanding industrial property	WIPO Publication No. 895 (e)	2016

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Нотарско право			
2.	**Код**	4PF201817			
3.	**Студиска програма**	Двегодишни последипломски студии-Модул граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факултет-Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Прва година/втор семестар	**7**	**Број на ЕКТС кредити**	8

8.	**Наставник**	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Нема			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Цел на предметната програма по нотарско право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за овој дел на правото и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни задачи на оваа програма се: да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните поими и институти на нотарското право и да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со вршењето на одделните нотарски работи. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по нотарско право ќе ги обработи теоретските аспекти на нотарското право, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на неговите норми.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Нотаријатот е јавна служба која ја правниот систем на Република Македонија постои и дејствува веќе две децении. Нотарската служба ја извршуваат нотарите како самостојни и независни носители на таа служба и како лица од јавна доверба, на кои вршењето на таа служба им е исклучиво занимање. Во рамките на предметот нотарско право ќе се проучуваат правните правила (организациони и функционални) кои се однесуваат на нотаријатот како служба за превентивна правна заштита која со своето дејствување обезбедува правна сигурност, избегнување на спорови на подрачјето на граѓанскоправните односи и растоварување на судовите и другите надлежни органи од голем број граѓанскоправни работи. Во рамките на предметот нотарско право фокусот ќе биде на проучување на содржината и правната природа на нотаријатот, преку анализа на основните видови задачи (функции) кои ги извршуваат нотарите. Сите овие функции ќе се разгледуваат од аспект на нивната историска и компаративна димензија, со посебен осврт на домашното нотарско право.				
12.	**Методи на учење:**				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС х 30 часа = 240 часа			
14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240 часа			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**45**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30**	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30**	
		16.2.	**Самостојни задачи**	**60**	
		16.3.	**Домашно учење – задачи**	**75**	

17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	**Тестови**		**70**	
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**		**10**	
	17.3.	**Активност и учество**		**20**	
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**		**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**	
			51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**	
			61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**	
			од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**	
			од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**	
			од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**				
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**		**Македонски, англиски**		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**				

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				
		2.		Закон за нотаријатот	Службен весник на РМ 55	2007
		3.	Арсен Јаневски	Нотарската дејност во Република Македонија	Нотариус бр. 1	2001
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3	**Предметна програма од Прв циклус студии**	
1.	**Наслов на предметот:**	Е к о л о ш к о п р а в о
2.	**Код:**	4PF201917

3.	**Студиска програма:**	Правни студии			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел):**	Правен факултет Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус):**	Прв циклус студии			
6.	**Академска година / семестар:**	Прва/Прв	**7.**	**Број на ЕКТС кредити:**	6
8.	**Наставник:** **Соработник:**	доц. д-р Димитар Апасиев /			
9.	**Предуслови за запишување на предметот:**	/			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Со изучување на Еколошко право студентот ќе се запознае со еколошкото законодавство на ЕУ и РМ со кои се поставуваат еколошки стандарди кои задираат во многу сфери на човековото живеење. Курсот има за цел да поттикне занимавање со оваа помалку истражувана материја, во наши прилики, од страна на младите студенти по право, кои во својата понатамошна кариера би можеле да се профилираат како „еколошки правници“.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Недела 1: *Вовед во Еколошко право* Недела 2: *Историски развој на Еколошкото право* Недела 3: *Основни правни начела за заштита на животната средина* Недела 4: *Хоризонтално европско еколошко законодавство* Недела 5: *Секторска анализа (воздух, вода)* Недела 6: *Секторска анализа (отпад, природа и биодиверзитет)* Недела 7: *Секторска анализа (бучава и други релевантни сектори)* Недела 8: *Правото на чиста животна средина како меѓународно право* Недела 9: *Архуска конвенција* Недела 10: *Македонско еколошко право* Недела 11: *Досие „Топилница“ (студија на случај)* Недела 12: *Повторување*				
12.	**Методи на учење:**				

	- Предавање од предметниот професор - вежби, примери и разјаснувања - консултации - интерактивна настава (преку видео-презентации, презентации од страна на на студентите) - разгледување на стари законици и правни извори			
13.	**Вкупен расположив фонд на време:**	6 ЕКТС х 30 часа=180		
14.	**Распределба на расположивото време:**	30+30+30+30+60=180		
15.	**Форми на наставните активности:**	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30
16.	**Други форми на активности:**	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60

17.	**Начин на оценување:**		
	17.1	Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)	70
	17.2	Присуство и учество (активност)	10
	17.3	Семинарска работа / проект (презентација)	20
			Вкупно: 100 поени

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка):**	до 50 бода	5 (*пет*) [F]
		од 51 до 60 бода	6 (*шест*) [E]
		од 61 до 70 бода	7 (*седум*) [D]
		од 71 до 80 бода	8 (*осум*) [C]
		од 81 до 90 бода	9 (*девет*) [B]
		од 91 до 100 бода	10 (*десет*) [A]
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит:**	60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби)	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата:**	Македонски	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата:**	Самоевалуација	

22.	**Литература:**					
	22.1	З а д о л ж и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.

		1.	Александра Бујароска и Бојан Богески	*Водич во Еколошкото право на РМ*	Фондација „Конрад Аденауер“ (НВО „Фронт 21/42“)	2012
	22.2	Д о п о л н и т е л н а				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Стеван Лилиќ (со Мирјана Дреновак)	*Еколошко право*	Београд	2010
		2.	Група автори	*Основе права животне средине*	Нови Сад	2009
		3.	Група автори	*Екологија и право* (*Тематски зборник*)	Правни факултет Универзитета у Нишу	2011
		4.	Димитар Апасиев	*Досие „Топилница“* (*судски случај*)	Велес	2012
		5.	Калоу Питер	*Прирачник за проценка и менаџмент на ризици на животната средина*	Датапонс, Скопје	2009
		6.	Голстон Вилијам и Бехлер Карен	*Рурален развој на САД – Спојување на теоријата, практиките и можностите*	Магор, Скопје	2009
		7.	Георги Пенчев	*Принципи на Блгарското екологично право*	Фондација „Граждани на Новата епоха“, Софија	2017
		8.	Нормативни акти и прописи (домашно законодавство + ратификувани меѓународни конвенции)	*Закон за животна средина*	Службен весник на РМ	2005
				Закон за квалитет на амбиентниот воздух	Сл. весник на РМ	2004
				Закон за заштита на природата	Сл. весник на РМ	2004

				Закон за заштита од бучава во животната средина	Сл. весник на РМ	2007
				Закон за управување со отпад	Сл. весник на РМ	2004
				Закон за батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори	Сл. весник на РМ	2010
				Закон за управување со пакување и отпад од пакување	Сл. весник на РМ	2009
				Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема	Сл. весник на РМ	2012
				Закон за водите	Сл. весник на РМ	2008
				Закон за просторно и урбанистичко планирање	Сл. весник на РМ	2005
				Закон за спроведување на просторниот план на РМ	Сл. весник на РМ	2004
				Закон за генетски модифицирани организми	Сл. весник на РМ	2008
				Закон за процена	Сл. весник на РМ	2010
				Закон за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион	Сл. весник на РМ	2010

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Алтернетивно решавање на спорови
2.	**Код**	4PF202017
3.	**Студиска програма**	Двегодишни последипломски студии-Модул граѓанско право
4.	**Организатор на студиската програма**	Правен факултет-Катедра за граѓанско право

	(единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Прва/прв	7	**Број на ЕКТС кредити**	6
8.	**Наставник**	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Положени процесни предмети			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Цел на предметната програма по алтернативно решавање на спорови е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за овој дел на правоto и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни цели на оваа програма се: да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на алтернативното решавање на спорови, како и да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со алтернативното решавање на спорови. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по алтернативно решавање на спорови ќе ги обработи теоретските аспекти на алтернативното решавање на спорови, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесноправните норми.				
11.	**Содржина на предметната програма:** Зголемениот број на парнични постапки пред судовите во Република Македонија и воопшто пред судовите на поголемиот број држави во светот, го актуелизира прашањето за можностите за примена на други методи за решавање на споровите и нивно доверување на решавање на недржавни тела. Предметот алтернативно решавање на спорови се занимава со проучување на алтернативните начини на решавање на споровите наспроти судењето од страна на државни органи – судови. Станува збор за повеќе алтернативни методи за решавање на спорвите како мирење (медијација, посредување) арбитража и сл. Во рамките на наставната програма ќе се проучуваат карактеристиките на алтернативните начини на решавање на споровите, при што ќе се укажува на позитивните страни на овие начини на решавање на споровите, во однос на судењето, но и на нивните недостатоци и слабости.				
12.	**Методи на учење:**				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС х 30 часа=180			
14.	**Распределба на расположивото време**	**30+30+30+30+60=180**			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**30**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30**	

16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**30**
		16.3.	**Домашно учење – задачи**	**60**
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		**70**
	17.2.	**Семинарска работа**		**10**
	17.3.	**Активност и учество**		**20**
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**			
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски, англиски**		
21.	**Метод на следење квалитетот на наставата**			

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.		Закон за медијација	Службен весник број: 188/2013	2013
		2.	Владо Камбовски	Судско право	2 Август – Штип	2011
		3.				
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Повеќе автори	Арбитража и алтернативно решавање спорова,	International Trade Centar, Загреб,	2003
		2.				
		3.				

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Компаративно граѓанско право			
2.	**Код**	4PF202117			
3.	**Студиска програма**	Двегодишни последипломски студии-Модул граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факултет-Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Прва/прв		**Број на ЕКТС кредити**	8
8.	**Наставник**	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Нема			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Наставната програма по предметот Компаративно граѓанско право има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на компаративното граѓанско право, пред се од аспект на хармонизацијата на македонското законодавство со правото на ЕУ. Од студентите пред се се очекува да се стекнат со компаративни познавања на правната регулатива на земјите членки на ЕУ, земјите кандидати за членство во ЕУ и други современи позитивноправни системи. Се очекува студентот да ја совлада техниката на правилна примена на законските прописи (читање и толкување и аплицирање на законските норми на конкретни случаи), како и способност за користење на компаративниот метод на истражување. Преку наставната програма се очекува студентот да се запознае со видовите на правни кругови (системи) што постојат во светот и да се стекне со опширни познавања на правната регулатива од областа на граѓанското право, односно начинот на уредувањето на граѓанскоправните институти во земјите во Европа и пошироко.					
11.	1. **Содржина на предметната програма:** Предметната програма по Компаративно граѓанско право ги опфаќа следните теми: Значење на изразот граѓанско право; Фактори на создавањето на различни правни семејства (правни кругови) во компаративното граѓанско право; Кодификација или унификација на европското граѓанско право; Основни институти и начини на нивно конституирање; Компаративно изучување на правните системи во земјите членки на Европската Унија (Франција, Германија, Италија, Хрватска, Словенија, Бугарија), земјите од соседството – кандидати за членство во Еврпската Унија				

	(Србија, Црна Гора,Албанија), како и други современи правни системи				
12.	**Методи на учење:**				
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС x 30 часа=240			
14.	**Распределба на расположивото време**	**45+30+30+60+75=240**			
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**45**	
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30**	
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30**	
		16.2.	**Самостојни задачи**	**60**	
		16.3.	**Домашно учење – задачи**	**75**	
17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	**Тестови**	**70**		
	17.2.	**Семинарска работа**	**10**		
	17.3.	**Активност и учество**	**20**		
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**		
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**		
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**		
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**		
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**		
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**		
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**				
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	**Македонски, англиски**			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**				
22.	**Литература**				
	22.1.	**Задолжителна литература**			
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Р. Живковска	Општ дел на граѓанското право	Европа 92	2011

		2.	Р. Живковска	Општ дел на граѓанското право- Практикум	Европа 92	2011
		3.	И. Камбовски	Основи на граѓанско и стварно право (во подготовка)	УГД	2016
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Жан Карбоние	Граѓанско право	Арс Ламина	2015
		2.	Ј. Фон Штаудингер	Граѓански законик- Основи на граѓанското право	Арс Ламина	2015
		3.	K. Zweigert, N. Kötz	An Introduction to Comparative Law	Oxfort University press	1998

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Компаративно право на индустриска сопственост**			
2.	**Код**	4PF202217			
3.	**Студиска програма**	Правни студии по граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Прва/Семестар 2	7.	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	Доцент д-р Марија Амповска			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				

<table>
<tr><td>10.</td><td colspan="4">Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со правото на интелектуална сопственост воопшто, како и со двете посебни правни гранки во негови рамки – авторското право и правото на индустриска сопственост. Целта е да се задржиме на правото на индустриска сопственост, преку негово компаративно проучување кое би ги опфатило најпрво домашните правни правила, а потоа и меѓународно изградените и прифатени основните принципи и правни правила на правото на интелектуална сопственост во светот, со посебен осврт на Европската Унија и хармонизирањето на правилата во европските држави.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="4">Содржина на предметната програма:
1. Вовед во право на интелектуална сопственост
2. Право на индустриска сопственост според правниот систем на Р. Македонија
3. Меѓународни конвенции и договори кои се извор на право на интелектуална сопственост
4. Индустриската сопственост и Договорот за Европска Заедница
5. Извори на право на индустриската сопственост во ЕУ
6. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување - патент и трговска марка
7. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување - индустриски дизајн и корисни модели
8. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување - интегрални кола и географска ознака
9. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување - заштита од нелојална конкуренција
10. Технолошки и правни развојни тенденции на полето на индустриската сопственост
11.Повреда и заштита на правата од индустриска сопственост
12. Улога на правото на индустриската сопственост во економскиот развој на државите</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="4">Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите</td></tr>
<tr><td>13.</td><td colspan="2">Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="2">8 ЕКТС х 30 часа=240</td></tr>
<tr><td>14.</td><td colspan="2">Распределба на расположивото време</td><td colspan="2">45+30+30+60+75=240</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td>Предавања- теоретска настава.</td><td>45</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="2">16.</td><td rowspan="2">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td>Проектни задачи</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Самостојни задачи</td><td>60</td></tr>
</table>

		16.3.	**Домашно учење - задачи**	75
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**		70
	17.2.	**Семинарска работа**		10
	17.3.	**Активност и учество**		20
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**	
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**	
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**	
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**	
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**	
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Минимум 60 проценти од секоја активност		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски, англиски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Самоевалуација и анкетирање на студенти		

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Прајмс Теренс	Европско право на интелектуална сопственост	Просветно дело (проект на Влада на Р.М. за преводи на книги)	2009
		2.	Александар И. Полторак Пол Џ. Лернер	Основи на лиценцирање интелектуална сопственост	Ars Lamina (проект на Влада на Р.М. за преводи на книги)	2012
		3.	Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Валентин Пепељугоски	Право на интелектуална сопственост	Академик	2012
		4.	WIPO	WIPO Intelectual property handbook	WIPO Publication	2004
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број				

		1.	Bently, Lionel and Sherman, Brad	Intellectual Property Law	Oxford University Press, 3rd edition	2009
		2.	Cornish, W. R.,	Intellectual Property: Patents, Copyrights, Trademarks and Allied Rights, 5th edition,	Sweet & Maxwell, London	2003
		3.	Мирјана Поленак Акимовска, Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Владо Бучковски	Основи на индустриската сопственост	Македонска ризница	2000
		4.	**WIPO**	Understanding industrial property	WIPO Publication No. 895 (e)	2016

Прилог бр.3	**Предметна програма од втор циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на хартии од вредност			
2.	Код	4PF202317			
3.	Студиска програма	Правни студии по граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра по граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва/ втор	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Прв циклус			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот ја обработува актуелната проблематика на пазарот на капитал и е наменет за сите студенти кои имаат за цел да стекнат дополнителни знаења и разбирања за современите финансиски движења. Студентите ќе развијат знаења за правната рамка на хартиите од вредност и пазарот на капитал, за функционирање на пазарот на капитал, институциите кои делуваат на светско и на национално ниво, начинот на нивното основање и процесите на нивните меѓусебни делувања. Финансиските инструменти. Создавањето на понудата и побарувачката на хартиите од вредност, издавање и промет на истите. Видовите на хартии од				

	вредност (акции, обврзници, благајнички записи. Права кои произлегуваат од хартиите до вредност и тргување со хартиите до вредност.			
11.	Содржина на предметната програма: Поим ,појава на парите. Поим појава на хартиите од вредност. Организација и структура на пазарите. Пазар на капитал (национален, регионален и светски), Финансиски пазар (поим, видови функционирање на пазар на пари, пазар на обврзници и акции, меѓународен пазар на капитал. Тргување со хартии од вредност. Финансиски инструменти (пари и хартии од вредност). Финансиски деривати. Индивидуални инвеститори и институционални инвеститори (инвестициски фондови, друштва за осигурување, пензиски фондови, брокерски друштва и останати овластени учесници). Контрола и надзор над пазарот на хартии од вредност (регулаторни агенции и комисии).			
12.	Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и вежбите. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби. Посета на релевантни институции (КХВ, Македонска Берза АД- Скопје).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС х 30 часа=240		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75=240		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) F	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) E	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) D	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) C	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) B	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература по избор на предметниот наставник				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Niamh Moloney	EU Securities and Financial Markets Regulation	Oxford university press	2014
		2.	Frederic S. Mishkin & Stanly G. Eakins	Financial Markets and institutions	Магор-Скопје	2010
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Фредерик Мишкин	Економија на пари, банкраство и финансиски пазари	Европски универзитет-Скопје	2006
		2.		Закон за хартии од вредност	Службен весник на рм	
		3.	Комисија за хартии од вредност на Р. Македонија	Прирачник за работа со хартии од вредност	Комисија за хартии од вредност	2009

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**	
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Право на електронска трговија 2
2.	**Код**	4PF202417
3.	**Студиска програма**	Двегодишни последипломски студии-Модул граѓанско право
4.	**Организатор на студискатa програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факултет-Катедра за граѓанско право
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус

6.	**Академска година / семестар**	Прве година/Втор семестар	1.	**Број на ЕКТС кредити**	8
8.	**Наставник**	Проф. д-р Игор Камбовски			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**	Положени предмети Облигационо право и Право на Електронска трговија			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Стекнување со продалбочени знаења од областа на правата регулација на е-трговијата. Главниот аспект се става на запознавање на повисоко ниво на правните правила со кои се уредуваат договорните односи и правата и обврските помеѓу субјектите-учесници во е-трговијата. По успешното завршување на предметната програма студентите ќе бидат во можност да покажат детални познавања за клучните правни исинтитути присутни во праваната регулатива за е-трговијата, како и да покажат способност за практична анализа на одделните аспекти кои се однесуваат на е-трговијата.					
11.	2. **Содржина на предметната програма:** Електронската трговија се дефинира како трговија која ги опфаќа сите трговски трансакции независно дали се работи за односи помеѓу индивидуални физички лица или трговски друштва, ако се извршува преку електронски средства. Предмет на е-трговија може да бидат услуги или други нематеријални и нетелесни ствари, податоци или информации како и стока во традиционална смисла. Предметната програма ги опфаќа: елеметите на е-трговијата, субјектите-носители на е-трговијата, договорите кои се склучуваат помеѓу субјектите учесници во е-трговијата, безбедноста кај е-трговијата, правна рамка за е-трговија, меродавното право, европските правни аспекти на корпоративното управување и заштитата на личните податоци					
12.	**Методи на учење:**					
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС х 30 часа=240				
14.	**Распределба на расположивото време**	**45+30+30+60+75=240**				
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**45**		
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30**		
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30**		
		16.2.	**Самостојни задачи**	**60**		
		16.3.	**Домашно учење – задачи**	**75**		
17.	**Начин на оценување**					
	17.1.	**Тестови**	**70**			

	17.2.	**Семинарска работа**			**10**	
	17.3.	**Активност и учество**			**20**	
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**		**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**	
			51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**	
			61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**	
			од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**	
			од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**	
			од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**	
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**					
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**		**Македонски, англиски**			
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**					
22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Игор Камбовски	Право на Електронска трговија (во подготовка)		2016
		2.	Коевски Горан,	Европската правна рамка за електронска трговија,	Деловно право (Business Law), Часопис за теорија и практика на правото, бр.16	2006
		3.				
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Кенет К. Лаудон	Електронска трговија	Арс Ламина	2010
		2.	Gerald Spindler2002	*E-commerce law in Europe and the USA,*	Springer	2002
		3.	Mark E. Plotkin, Bert Wells, Kurt A. Wimmer	*E-commerce law and business*	Aspen	2003

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.	Наслов на наставниот предмет	**Компаративно граѓанско процесно право**			
2.	Код	4PF202517			
3.	Студиска програма	Правни студии по граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра по граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/Втор семестар	7	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	доцент д-р Милица Шутова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	**Цели на предметната програма** (компетенции): Целта на предметот е воведување на студентите во изучување на процесно-правните норми и изучување на правната заштита што тие ја предвидуваат за материјално-правните норми, односно за граѓанските субјективни права и да се стекнат со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни цели на оваа програма се да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на граѓанското процесно право – парнично право и да развиваат вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со водењето на граѓанско судските постапки.				
11.	**Содржина на предметната програма:** 1.Основи на заштитата на граѓанските субјективни права и вовед во граѓанското процесно право и однос на граѓанска постапка и граѓанско процесно право; 2. Начела на парничната постапка, субјекти на парничната постапка и основни поими на парничната постапка; 3.Сопарничарство, учество на трети лица во постапката и застапници на странките 4. Докажување, доказни средства и други процесни установи; 5. Донесување конечна одлука и постапка по редовни правни лекови и вонредни правни лекови 6. Поим и структура на граѓанското процесно право на Европската Унија 7. Извори на Граѓанското процесно право на ЕУ 8. Надлежност во рамки на ЕУ 9. Литиспенденција и меѓусебно поврзани барања 10. Признавање и извршување на одлуките во рамките на ЕУ 11. Постапка на Европскиот суд на правдата 12. Влијанието на Бриселската конвенција на националните права на трети држави				
12.	Методи на учење: Метод на усно и метод на писмено изложување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС х 30 часа=240			

14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75=240		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	60	
		16.3.	Домашно учење	75	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Семинарска работа/		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 пет, (F)	
			од 51 до 60 бода	6 шест, (E)	
			од 61 до 70 бода	7 седум, (D)	
			од 71 до 80 бода	8 осум, (C)	
			од 81 до 90 бода	9 девет, (B)	
			од 91 до 100 бода	10десет, (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		

22.	Литература					
		Задолжителна литература				
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсен Јаневски, Татјана Зороска-Камиловска),	Граѓанско процесно право-книга прва, Парнично право, (второ изменето и дополнето издание),	Правен факултет„Јустинијан Први“-Скопје	2012
		2.		Закон за парничната постапка (пречистен текст)	Службен весник на РМ бр. 7/2011	2011

		3.	д-р Весна Ракиќ-Водинелиќ, д-р Гашо Кнежевиќ	Граѓанско процесно право Европске уније	Београд	1998 година
		4.		Релавантна регулатива на ЕУ		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Кирил Чавдар	Закон за парничната постапка Коментар, судска практика, обрасци за практична примена и предметен регисар	„АКАДЕМИК“ ДОО Скопје	2012
		2.	Д-р Кирил Чавдар и Д-р Димко Миленков	ТУЖБИ на Граѓанското и деловното прањво и во работните спорови	„АКАДЕМИК“ ДОО Скопје	2012
		3.	Р. Фуцик, А. Клаузер, Б. Клојбер	Граѓанско-процесно право на Австрија и на Европската унија	Ламина, Скопје,	2013
		4.	V. Čolović	Saradnja sudova i drugih organa u građanskim stvarima u pravu Evropske Unije,	Beograd	2009

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Европско договорно право			
2.	**Код**	4PF202617			
3.	**Студиска програма**	Граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факу - Штип			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус на студии			
6.	**Академска година / семестар**	Втора/трет	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	8
8.	**Наставник**	проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ			

9.	**Предуслови за запишување на предметот**	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставниот курикулум по предметот Европско договорно право има за цел да ги продлабочи знаењата на студентите од областа на договорното право, и тоа од перспектива на Европските извори на договорното право. Курикулимот е структуриран на база на два пристапа, при што студентите ќе го изучуваат Европското договорно право од перспектива на принципите, начелата, академските иницијативи и становишта, т.е., како научна дисциплина, и, договорното право на Европската Унија, како правна гранка која се базира на директивите и регулативи на полето на договорното право, како посебен сегмент од сферата на приватното право. Наставниот курикулум е структуиран за потребите на студентите по концептот основни принципи на европското договорно право, конституционалните вредности на договорното право, хармонизацијата и перспективите на Европското договорно право, општи клаузули и стандарди на Европското договорно право и фундаменталните права во Европското договорно право. Во наставниот курикулум предмет на проучување ќе бидат и директивите на Европската комисија и парламент, кои се прифатени од земјите ченки, а кои уредуваат договорни односи во Б2Ц и Б2Б односите на промет на стокии услуги. Со завршувањето на овој наставен курикулим студентите ќе ги совладаат компаративните решенија изразени во европските извори на договорното право, истовремено и договорното право на ЕУ, изразено преку директивите усвоени од страна на Комисијата и парламентот. Наставниот курукулум вклучува општи прашања од договорното право кои се однесуваат на склучувањето и преговарањето, толкувањето, концептот на добра верба во договорните односи, контролата врз нечесните клаузули во договорнтие односи, повреда на обврските од договорните односи, основи за престанок на односите, трговско застапување (concept of representation). Од аспект на позитивното право содржано во Директивите на Европскиот парламент и Советот, предмет на изучување ќе бидат: директива 2000/35 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 29 јуни 200 за спречување и борба против задоцнето плаќање; директива на Советот 86/653 / ЕЕЗ од 18 декември 1986 за координација на законите на земјите-членки што се однесуваат на самовработени трговски застапници; Директива 2011/83 / EU на Европскиот парламент и на Советот од 25 октомври 2011 година за правата на потрошувачите, за изменување на Директивата 93/13 / ЕЕЗ на Советот и на Директивата 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Директивата на Советот 85 / 577 / ЕЕЗ и Директивата 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент; директива 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 20 мај 1997 година за заштита на потрошувачите во однос на договори на далечина; директива 2008/122 / ЕЗ НА европскиот парламент и на советот од 14 јануари 2009 година за заштита на потрошувачите во однос на одредени аспекти на тарифите, договорите за долгорочен празник, препродажба и размена; Директива 90/314 / ЕЕЗ на Советот од 13 јуни 1990 година за пакет аранжман за патување и одмори; директива 2008/48 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 23 април 2008 година за договорите за кредит на потрошувачите и за укинување на директивата 87/102 / ЕЕЗ на Советот; директива 1999/44 / ЕС на	

	Европскиот парламент и на Советот од 25 мај 1999 година за одредени аспекти на продажбата на стоки за широка потрошувачка и придружни гаранции; директива 2002/47 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 6 јуни 2002 година за аранжмани за финансиски колатерал; Регулатива (ЕЗ) бр. 261/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 11 февруари 2004 година за утврдување на заеднички правила за компензација и помош на патниците во случај на одбивање на влез во авион и откажување или долго одложување на летови и укинување на Регулативата (ЕЕЗ); Директивата 2009/138 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 25 ноември 2009 година за преземање и извршување на работи на осигурување и реосигурување (Solvency II). Содржината на студиската програма е структурана земајќи ги предвид европските тенденции на полето на договорното право, европската практика, вредности и принципи. На овој начин, студентите би се подготвиле за примена на Европското договорно право во секој сегмент во кој што е применлив на територијата на Република Македонија, надвор од нејзината територијата, во споровите со странски елемент, и во рамки на ЕУ.
11.	**Содржина на предметната програма:** **1.Европските вредности, принципи и стандарди на договорното право** - Основни принципи на Европското договорно право - Развој на Европското договорно право - Филозофија на Европското договорно право - Заедничката правна рамка на Европското договорно право - Конституционалните врености на Европското договорно право - Хармонизација на Европското договорно право 2. **Договорни теории и границите на Европското договорно право** 3**. Ландо Начелата на Европското договорно право** **4. УНДРОИТ принципите на Меѓународните трговски договори** **5. Нацрт заедничката правна рамка (Draft common frame of reference)** **6. Европската правна рамка на полето на трговските и потрошувачките договори** **6.1. Европска продажба во бизнис и потрошувачката заедница** 7. Директивите на Европскиот парламент и Советот, предмет на изучување ќе бидат: директива 2000/35 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 29 јуни 200 за спречување и борба против задоцнето плаќање; директива на Советот 86/653 / ЕЕЗ од 18 декември 1986 за координација на законите на земјите-членки што се однесуваат на самовработени трговски застапници; 8. Директива 2011/83 / EU на Европскиот парламент и на Советот од 25 октомври 2011 година за правата на потрошувачите, за изменување на Директивата 93/13 / ЕЕЗ на Советот и на Директивата 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Директивата на Советот 85 / 577 / ЕЕЗ и Директивата 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент; директива 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 20 мај 1997 година за заштита на потрошувачите во однос на договори на далечина; 9. Директива 2008/122 / ЕЗ НА европскиот парламент и на советот од 14 јануари 2009 година за заштита на потрошувачите во однос на одредени аспекти на тарифите, договорите за долгорочен празник, препродажба и размена;

	10. Директива 90/314 / ЕЕЗ на Советот од 13 јуни 1990 година за пакет аранжман за патување и одмори; директива 2008/48 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 23 април 2008 година за договорите за кредит на потрошувачите и за укинување на директивата 87/102 / ЕЕЗ на Советот; 11. Директива 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 25 мај 1999 година за одредени аспекти на продажбата на стоки за широка потрошувачка и придружни гаранции; 12. Директива 2002/47 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 6 јуни 2002 година за аранжмани за финансиски колатерал; 13. Регулатива (ЕЗ) бр. 261/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 11 февруари 2004 година за утврдување на заеднички правила за компензација и помош на патниците во случај на одбивање на влез во авион и откажување или долго одложување на летови и укинување на Регулативата (ЕЕЗ); Директивата 2009/138 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 25 ноември 2009 година за преземање и извршување на работи на осигурување и реосигурување (Solvency II).			
	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници, дебати и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на анставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.			
13.	**Вкупен расположив фонд на време**	**240**		
14.	**Распределба на расположивото време**	45+30+30+60+75 = 240		
15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	45
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	30
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	30
		16.2.	**Самостојни задачи**	60
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	75
17.	**Начин на оценување**			
	17.1.	**Тестови**	**бодови**	
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**	**бодови**	
	17.3.	**Активност и учество**	**бодови**	
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**	
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**	
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**	
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**	
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**	

		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (А)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**		

22.	**Литература:**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Kötz Hein	European Contract law	Oxford University Press	2017
		2.	Reinhard Zimmermann	Codification – The Civilian Experience Reconsidered on the Eve of a Common European Sales Law	Max Planck Private Law Research Paper No. 12/30	2012
		3.	Kenny Mel	Globalization, Interlegality and Europeanized Contract Law	Number 3 Penn State International Law Review	2003
		4.	Marijana Dukic Mijatovic, Sanja Gongeta	Consumer credit in European union	European Scientific Journal /SPECIAL/ edition 1857 – 7881	2014
		5.	Christian von Bar, Eric Clive and Hans Schulte-Nölke and Hugh Beale, Johnny Herre, Jérôme Huet, Matthias Storme, Stephen Swann, Paul Varul, Anna Veneziano and Fryderyk Zoll	Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law Draft Common Frame of Reference (DCFR)	European Law Publishers – Study Group on a European Civil Code and Research Group on EC Private Law (Acquis Group)	2009

		6.	Stickelmann Simon	The Influence of the European Union Consumer Protection Policy on Croatian Consumers	EIZ, Economic institute, Zagreb	2016
	22.2.	**Дополнителна литература:**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Gutman Kathlenn	Constitutional foundations of European contract law : a comparative analysis	Oxford, United Kingdom : Oxford University Press.	2014
		2.	Хеселинк М.,	Политика на Европскиот Кодекс	Здружението на Европското договорно право	2006
		3.	Николовски А.,	Меѓународни трговски договори	ФОН,	2005
		4.	Jody S. Kraus	Philosophy of Contract law	The University of Pennsylvania Law School,	2004
		5.	Vogenauer S.,	The harmonization of European Contract law	Institute of European and Comparative law	2006
		6.	Bonell M.J.,	The UNIDROIT principles in practice: caselaw and bibliography on the UNIDROIT principles of international commercial contracts	Ardsley, NY: Transnational Publishers	2006
		7.	SiSU	The principles of European contract law	www.jus.uio.no/sisu,	2008

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.		**Наслов на наставниот предмет**	**Компаративно отштетно право**			
2.		**Код**	4PF202717			
3.		**Студиска програма**	Правни студии по Граѓанско право			
4.		**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Катедра за граѓанско право			
5.		**Степен (прв, втор, трет циклус)**	втор циклус			
6.		**Академска година / семестар**	Семестар 3	7.	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.		**Наставник**	Доцент д-р Марија Амповска			
9.		**Предуслови за запишување на предметот**	Положено Облигационо право			
10.		**Цели на предметната програма (компетенции):** Студентите да се запознаат со отштетното право во рамки на европските правни системи што од една страна означува изучување на правните системи на одделни држави на ЕУ во поглед на правните правила за одговорност за штета, а од друга страна значи запознавање со процесот на хармонизација на отштетното право во земјите членки на ЕУ како и негово продлабочено проучување. За таа цел студентите ќе бидат запознаени со работата на Европската група за отштетно право (European group on tort law, the Tilburg Group) како и со досегашните резултати од нејзината работа (Principles of European Tort Law) и со нивното правно значење во рамки на државните правни системи и во рамките на ЕУ.				
11.		**Содржина на предметната програма:** 1. Вовед во отштетно право правна регулатива на облигациите настанати со причинување на штета во македонското право 2. Граѓанско правна одговорност за штета во германското право 3. Граѓанско правна одговорност за штета во францускиот право 4. Граѓанско правна одговорност за штета во правниот систем на Англија 5. Карактеристики на субјективната одговорност во европските правни системи 6. Карактеристики на објективната одговорност во европските правни системи 7. Карактеристики на одговорност за друг во европските правни системи 8.Карактеристики на одговорност за производ во европските правни системи				

		9. Однос на правото на ЕУ и Европското отштетно право 10. Хармонизација на отштетното право на ниво на ЕУ 11. Однос на европското отштетно право со Европската конвенција за човекови права 12. Principles of European Tort Law			
12.		**Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите**			
13.		**Вкупен расположив фонд на време**	8 ЕКТС х 30 часа=240		
14.		**Распределба на расположивото време**	**45+30+30+60+75=240**		
15.		**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања-теоретска настава.**	45
			15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	30
16.		**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	30
			16.2.	**Самостојни задачи**	60
			16.3.	**Домашно учење - задачи**	75
17.		**Начин на оценување**			
	17.1.		**Тестови**		70
	17.2.		**Семинарска работа**		10
	17.3.		**Активност и учество**		20
18.		**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**	
			51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**	
			61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**	
			од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**	
			од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**	
			од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**	
19.		**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Минимум 60 проценти од секоја активност		
20.		**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски, англиски		

<table>
<tr><td>21.</td><td></td><td colspan="2">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="4">Самоевалуација и анкетирање на студенти</td></tr>
<tr><td rowspan="11">22.</td><td></td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="6">22.1.</td><td></td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td></td><td>Ред. број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td></td><td>1.</td><td>Марија Амповска</td><td>Историски и компаративен развој на граѓанско-правната одговорност за причинета штета</td><td>Тринга Тетово</td><td>2015</td></tr>
<tr><td></td><td>2.</td><td>European Group on Tort Law</td><td>Principles of European Tort Law
Text and Commentary</td><td>Springer</td><td>2005</td></tr>
<tr><td></td><td>3.</td><td>Воган Е. Воган Т.</td><td>Основи на ризик и осигурување</td><td>Академски печат Скопје - Преводи од Влада на Р.М.</td><td>2009</td></tr>
<tr><td></td><td>4.</td><td>Муриел Фабр - Мањан</td><td>Облигационо право 2- граѓанска одговорност и квази-договори</td><td>Ars Lamina – преводи од Влада на Р.М.</td><td>2011</td></tr>
<tr><td rowspan="3">22.2.</td><td></td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td></td><td>Ред. број</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>1.</td><td>Jaap Spier (Ed.),
De Gruyter, 2013.</td><td>The Limits of Liability, Keeping the Floodgates Shut, Kluwer, The Hague /</td><td>London / Boston,</td><td>1995.</td></tr>
</table>

			2.	***Jaap Spier (Ed.)**,*	*The Limits of Expanding Liability, Eight Fundamental Cases in a Comparative Perspective,*	*Kluwer, The Hague / London / Boston*	*1998.*
			3.	***HelmutKoziol (Ed.)**,*	*Unification of Tort Law: Wrongfulness,*	*Kluwer, The Hague / London / Boston,*	*1998.*
			4.	***Jaap Spier (Ed.)***	*Unification of Tort Law: Causation,*	*Kluwer, The Hague / London / Boston*	*2000.*
			5.	***Ulrich Magnus (Ed.),***	***Unification of Tort Law: Damages,***	***Kluwer, The Hague / London / Boston,***	***2001.***
			6.	***B.A. Koch/H. Koziol (eds.),***	***Unification of Tort Law: Strict Liability,***	***The Hague/London/Boston, Kluwer Law International,***	***2001.***

Прилог бр.3	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Право на осигурување и супервизија на осигурувањето**			
2.	**Код**	4PF202817			
3.	**Студиска програма**	Правни студии по граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус			
6.	**Академска година / семестар**	Втора/Семестар 3	7.	**Број на ЕКТС кредити**	**8**
8.	**Наставник**	Доцент д-р Марија Амповска			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				

<table>
<tr><td>10.</td><td colspan="4">Цели на предметната програма (компетенции):
Студентите да се запознаат со поимот и дефиницијата на осигурувањето според нашето позитивно право и да ги изучат општите правила за осигурување на лица и имот, како и посебните правила за осигурување на имот и лица во нашето право, поимот на осигурување од автоодговорност, како и други видови на задолжително осигурување, поимот реосигурување како и изучување на супервизијата во осигурувањето.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="4">Содржина на предметната програма:
1. Општо за осигурувањето (Улога и значење на осигурувањето, поим и дефиниција, извори на правото на осигурување и видови осигурување- поделба
2. Основни поими кај општите правила за осигурување на имот и лица – ризик, сума на осигурување, премија, осигурен случај
3. Општи правила за настанување на осигурувањето – правна природа, страни на облигациониот однос и содржина, односно права и обврски на страните кај договорот за осигурување
4. Општи правила за престанок на осигурувањето, губење на права од осигурување, застареност,
5. Осигурување на имот – начело на надомест, цел на осигурување на имот, спречување на осигурен случај. Ограничување на осигурени ризици
6. Надосигурување, подосигурување и суброгација кај осигурување имот
7. Задолжително осигурување во сообраќајот – поим, видови, општи правила и правила за гарантен фонд и зелена карта
8. Општо за осигурување на лица
9. Осигурување на живот – општи правила, општи и посебни услови и осигурување живот во корист на трето лице
10. Осигурување од несреќен случај
11. Осигурувањето според Закон за супервизија на осигурувањето
12. Однос на осигурувањето со отштетното право</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="4">Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="3">8 ЕКТС х 30 часа=240</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="3">45+30+30+60+75=240</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td>Предавања- теоретска настава.</td><td>45</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="2">16.</td><td rowspan="2">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td>Проектни задачи</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Самостојни задачи</td><td>60</td></tr>
</table>

			16.3.	**Домашно учење - задачи**	75
17.	**Начин на оценување**				
	17.1.	**Тестови**			70
	17.2.	**Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)**			10
	17.3.	**Активност и учество**			20
18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**		**до 50 бода**		**5 (пет) (F)**
			51 х до 60 бода		**6 (шест) (E)**
			61 х до 70 бода		**7 (седум) (D)**
			од 71 до 80 бода		**8 (осум) (C)**
			од 81 до 90 бода		**9 (девет) (B)**
			од 91 до 100 бода		**10 (десет) (A)**
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		Минимум 60 проценти од секоја активност		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**		Македонски, англиски		
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**		Самоевалуација и анкетирање на студенти		

22.	**Литература**					
	22.1.	**Задолжителна литература**				
		Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
		1.	Воган Емет, Воган Тереза	Основи на ризик и осигурување	Академски печат Скопје, програма за преводи на Влада на Р.М.	2009
		2.		Закон за облигационите односи	Службен весник на Република Македонија“ бр. 18/2001 со подоцнежните измени	2001
		3.		Закон за супервизија на осигурувањето	Службен весник на Република Македонија бр. 30 од 2012 година	2012

		4.		Закон за задолжително осигурување во сообраќајот	Службен весник на РМ бр. 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/2011 и 135/2011	2005
	22.2.	**Дополнителна литература**				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тито Беличанец	Осигурување според Законот за супервизија на осигурувањето	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2010
		2.	Ристо Фотов, Катерија Фотова	Осигурување	УГД	2014
		3.	Марија Амповска	Отштетно право – воведни теми	УГД	2016

Прилог бр. 3	**Предметна програма од Втор циклус (мастер) студии**				
1.	**Наслов на предметот:**	Адвокатско право			
2.	**Код:**	4PF202917			
3.	**Студиска програма:**	Граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, институт, катедра, оддел):**	Правен факултет - УГД (Штип) Катедра за граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус):**	Втор циклус студии			
6.	**Академска година / семестар:**	2 година, 3 семестар	**7.**	**Број на ЕКТС кредити:**	8
8.	**Наставник:** **Соработник:**	доц. д-р Димитар Апасиев /			
9.	**Предуслови за запишување на предметот:**	/			
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Во рамките на предметот *Адвокатско право* ќе се проучуваат правните правила (организациони и функционални) кои се однесуваат на адвокатурата како јавна служба за превентивна правна заштита, која со своето дејствување обезбедува правна				

	сигурност во системот. Сите функции на адвокатурата ќе се разгледуваат од аспект на нивната историска и компаративна димензија, со посебен осврт на домашното право.
11.	**Содржина на предметната програма:** *I недела* Вовед во адвокатското право *II недела* Настанок и историјат на адвокатурата *III недела* Адвокатско право на РМ *IV недела* Компаративно адвокатско право *V недела* Адвокатска комора *VI недела* Адвокатска етика *VII недела* Судско говоништво („форензично беседништво“) *VIII недела* Адвокатска реторика и техники на испрашување *IX недела* Правна аргументација и видови дебата *X недела* Правни школи *XI недела* Правно пишување *XII недела* Останати правосудни органи и служби (судство + арбитража + обвинителство + правобранителство + нотаријат + извршители)
12.	**Методи на учење:** Во предавањата и вежбите по предметот *Адвокатско право* ќе се користат различни комбинации на тахники на работа, меѓу кои се вклучени: - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата);

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">- интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите;
- истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот;
- изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (писмена и усмена комуникација);
- пишување на табла;
- практични вежби (case study);
- Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање);
- аудио и видео материјали од познати адвокатски говори;
- делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми и сл.)</td></tr>
<tr><td>13.</td><td colspan="2">Вкупен расположив фонд на време:</td><td colspan="3">8 ЕКТС х 30 часа = 240 часа</td></tr>
<tr><td>14.</td><td colspan="2">Распределба
на расположивото време:</td><td colspan="3">240 часа</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми
на наставните активности:</td><td>15.1.</td><td colspan="2">Предавања - теоретска настава</td><td>45</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td colspan="2">Вежби, семинари, тимска работа</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми
на активности:</td><td>16.1.</td><td colspan="2">Проектни задачи</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td colspan="2">Самостојни задачи</td><td>60</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td colspan="2">Домашно учење</td><td>75</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="5">Начин на оценување:</td></tr>
<tr><td>17.1</td><td colspan="3">Тестови – писмени (прв и втор колоквиум)</td><td>70</td></tr>
<tr><td>17.2</td><td colspan="3">Присуство и учество (активност)</td><td>20</td></tr>
<tr><td>17.3</td><td colspan="3">Семинарска работа</td><td>10</td></tr>
<tr><td rowspan="6">18.</td><td rowspan="6" colspan="2">Критериуми за оценување
(бодови/ оценка):</td><td colspan="2">до 50 бода</td><td>5 (пет) [F]</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 51 до 60 бода</td><td>6 (шест) [E]</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 61 до 70 бода</td><td>7 (шест) [D]</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) [C]</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) [B]</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) [A]</td></tr>
<tr><td>19.</td><td colspan="2">Услов за потпис и
полагање на завршен испит:</td><td colspan="3">60% успех од сите предиспитни активности (т.е. min. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби!)</td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="2">Јазик
на кој се изведува наставата:</td><td colspan="3">Македонски</td></tr>
<tr><td>21.</td><td colspan="2">Метод на следење
на квалитетот на наставата:</td><td colspan="3">Самоевалуација</td></tr>
</table>

22.	**Литература:**				
	22.1	З а д о л ж и т е л н а			
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Владо Камбовски	*Судско право*	„2-ри Август С“, Скопје	2010
		2.	Алан Дершовиц	*Писма до младиот адвокат*	Арс Ламина, Скопје	2010
		3.	Фредерик Сидр и др.	*Големите одлуки на Европскиот суд за човекови права*	Арс Ламина, Скопје	2013
	22.2	Д о п о л н и т е л н а			
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Група автори	*Конституирање на Р. Македонија како модерна правна држава* – Зборник на трудови на Правниот факултет во Скопје - Скопје	Правен факултет во Скопје	1995
		2.	Арсен Јаневски	*Авторизирани предавања*	Скопје	2010
		3.	Алан Дершовиц	*Битието на Правдата*	Арс Ламина, Скопје	2010
		4.	Симон Гојар-Фабр и Рене Сев	*Големите прашања на Филозофијата на правото*	Арс Ламина, Скопје	2010

Прилог бр.3	**Предметна програма од втор циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на друштвата на ЕУ (European Company Law)
2.	Код	4PF203017

<table>
<tr><td>3.</td><td>Студиска програма</td><td colspan="4">Правни студии по граѓанско право</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)</td><td colspan="4">Правен факултет, Катедра по граѓанско право</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Степен (прв, втор, трет циклус)</td><td colspan="4">втор</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Академска година / семестар</td><td>Трети семестар</td><td>7.</td><td>Број на ЕКТС кредити</td><td>6</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Наставник</td><td colspan="4">Кристина Мишева</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="4">Прв циклус на студии</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="5">Цели на предметната програма (компетенции):
Предметот има за цел на студентите им ги прошири знаењата кои се однесуваат на основањето ,управувањето, движењето на капитал на трговските друштва , преку националното законодавство и европските директиви и регулативи кои се однесуваат на предметната проблематика. Изучување и анализирање на правната регулатива што се однесува на овие институти, како и развојот и тенденциите на правото на друштва, трговската дејност, формите на трговските друштва ,правата и обврските на содружниците односно акционерите, финансиските инструменти (поим, развој и видови), прекугранично спојување и управување на трговските друштва и нивниот капитал на национално и на европско ниво преку конкретни случаи во националната и европската пракса. Преку овој курс студентите ќе се здобијат со специјализирано знаење од областа на правото на друштва, основањето и функционирањето во државите –членки на ЕУ и на ниво на ЕУ .</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="5">Содржина на предметната програма:
Појава, развој и тенденции на трговските друштва/компаниите. Основање и класификации на трговските друштва . Видови трговски друштва и други форми на здружувања кои вршат трговски дејности. Управување со трговските друштва. Функционирање на трговските друштва согласно европските директиви. Преобразба на трговските друштва. Престанок на трговските друштва .</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење:
Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и елаборирање на самостојни анализи на случаи. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="4">6 ЕКТС х 30 часа=180</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="4">30+30+30+30+60=180</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td colspan="2">Предавања- теоретска настава</td><td>30</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td colspan="2">Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td colspan="2">Проектни задачи</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td colspan="2">Самостојни задачи</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td colspan="2">Домашно учење</td><td>60</td></tr>
</table>

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 поени
	17.2.	Семинарска работа/	10 поени
	17.3.	Активност и учество	20 поени

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) F
		од 51 до 60 бода	6 (шест) E
		од 61 до 70 бода	7 (седум) D
		од 71 до 80 бода	8 (осум) C
		од 81 до 90 бода	9 (девет) B
		од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература по избор на предметниот наставник				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Право на Друштвата – книга втора	Право на Друштвата , книга втора	USAID	2010
		2.	Klaus J. Hopt and Eddy Wymeersch	European Company and financial Law	Oxford	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елиз Феран	Начела на корпоративно финансово право	Просветно дело	2009
		2.	Дерек Фенч	Право на трговските друштва (блекстонови пишани закони)	Табернакул	2010
		3.		Законот за трговските друштва, Законот за банките на РМ, Закон за Народна банка на РМ , Закон за хартиите	Службен весник на РМ; Official journal of the	

				од вредност, Закон за данокот на добивка, Закон за додадена вредност, Билатерални имултилатерални договори од областа на оданочувањето, Европски директива	European union	

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	Стечајно право			
2.	**Код**	4PF203117			
3.	**Студиска програма**	Правни студии, Граѓанско право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип, Катедра по граѓанско право			
5.	**Степен (прв, втор, трет циклус)**	Втор циклус на студии			
6.	**Академска година / семестар**	Трет семестар	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	6
8.	**Наставник**	Доц. д-р Борка Тушевска			
9.	**Предуслови за запишување на предметот**				
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Наставниот курикулум по предметот стечајно право има за цел да ги запознае студентите со условите и начинот под кои што се спроведува стечајот и се реализира стечајната постапка во Македонскиот правен систем. Целта на предметната програма е студентите да го совладат стечајот како материјално правен концепт, истовремено и како процесно правен концепт (постапката за спроведување на стечајот и правните последици од отворањето на стечајната постапка). Со завршувањето на курикулумот по стечајно право студентите треба да се стекнат со знаење за целите и условите на отворање на стечајната постапка; органите на стечајната постапка, управувањето и располагањето со имотот што влегува во стечајната маса, намирувањето на побарувањата на доверителите во стечајната постапка, правните последици од отворањето на стечајната постапка, планот за реорганизација, личното управување, ослободувањето од другите обврски, посебните видови стечајни постапки за поединци со статус на трговец, стечајни постапки со странски елемент и други прашања во врска со стечајот.				

	Целта на изучување на овој наставен курикулум е во тесна врска и со системско изучување на стечајот и негово поврзување со другите институти на статусното и договорно трговско право. Покрај правната димензија на стечајот, наставната програма има за цел да ги запознае студентите и со економските аспекти на стечајот како еден од начините на престанување на трговците и останатите субјекти над кои може да се отвори стечајна постапка според Македонското позитивно право.
11.	**Содржина на предметната програма:** **ПОИМ, ИСТОРИСКИ РАЗВОЈ, НАЧЕЛА И ОДЛУКИ ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Поим на стечај и стечајна постапка според Македонското позитивно право -Историскиот развој на стечајот во Македонското право и во компаративните правни системи -Улогата на стечајот во Македонското право и во споредбените правни системи -Услови за отворање на стечајна постапка -Месна надлежности начела на стечајната постапка -Одлуки во стечајната постапка (*решение, заклучок, жалба, приговор*) -Трошоци за спроведување на стечајната постапка **ОРГАНИ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Стечаен судија -Стечаен управник -Одговорност на стешајниот управник за причинета штета -Регистер на стечајни управници -Контрола над работата над стечајниот управник -Одбор на доверители -Права и обврски на одборот на доверители -Одговорност на членовите на одборот на доверители -Собрание на доверители **ПОВЕДУВАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА** -Предлог за отворање на стечајна постапка -Претходна постапка -Мерки на обезбедување **ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА** -Рочиште за изјаснување по предлог за отворање на стечајна постапка -Случаи во кои не се поведување стечајна постапка -Правни лекови во стечајна постапка и стечајна постапка од мала вредност **СТЕЧАЈНА МАСА, УПРАВУВАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО ИМОТОТ ШТО ВЛЕГУВА ВО СТЕЧАЈНАТА МАСА** -Поим на стечајна маса -Обезбедување на имот што влегува во стечајна маса -Попис на имот што влегува во стечајна маса -Сметковотствени аспекти според законските прописи за спроведување на стечајната постапка **НАМИРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Пријавување на побарувањата во стечајната постапка

	-Поведување постапка пред суд и продолжување на отворените парници -Улогата на стечајните управници во парниците -Одлука за начинот на располагање со стечајната маса -Начин и постапка за претворање во пари на имотот од стечајната маса **ВПАРИЧУВАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ ВРЗ КОИ Е СТЕКНАТО ПРАВО НА ОДВОЕНО НАМИРУВАЊЕ** -Располгање со недвижни и подвижни предмети -Известување на доверителите **СТЕЧАЈНИ ДОВЕРИТЕЛИ** -поим на стечајни доверители -рангирање на стечајните доверители -побарување од пониските и повисоките исплатни редови -непрестигнати побарувања -Излачни доверители -Разлачни доверители -други разлачни доверители -Разлачни доверители како стечајни доверители **ДОВЕРИТЕЛИ НА СТЕЧАЈНА МАСА** -Обврски и трошоци на стечајна маса **ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД ОТВОРАЊЕТО НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Основани правни последици и денот на настапување на правните последици од оторањето на стечајната постапка -Пребивање во стечајната постапка -Исполнување на правни работи -Фиксни и термински договори -Деливи и неделиви чинидби -Влијанието на стечајната постапка врз деливите и неделивите чинидби -Потрајно обврзни односи **ПОБИВАЊЕ НА ПРАВНИ ДЕЈСТВА НА СТЕЧАЈНИОТ ДОЛЖНИК** -Дозволено и недозволено намирување -Правни средства и правни последици од побивањето -Правни дејства по отворањето на стечајната постапка -Намирување на стечајните доверители **ЗАКЛУЧУВАЊЕ НА СЕТЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Решение за заклучување на стечајната постапка **ЗАПИРАЊЕ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА** -Запирање поради непостоење имот што влегува во стечајната маса -Намирување на доверителите на стечајната маса -Објавување и правно дејство на запирањето на стечајната постапка **ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА** -Поим, улога и составување на планот за реорганизација -Лица овластени за поднесување на план за реорганизација -Содржина на планот за реорганизација -Прифаќање и одобрување на планот за реорганизација -Гласачки права на стечајните доверители

ПРАВНО ДЕЈСТВО НА ОДОБРЕНИОТ ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЗОР ВРЗ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ПЛАНОТ

-Овластување за извршување и правно дејство на планот за реорганизација

-Оспорените побарување во стечајната постпка

-заклучување на стечајната постапка

-Правно дејство на заклучувањето на стечајната постапка

-Контрола и надзор над спроведувањето на стечајната постапка

-Објавување и укинување на надзорот над планот за реорганизација

ЛИЧНО УПРАВУВАЊЕ ОД ДОЛЖНИКОТ

-Претпоставики за лично управување на должникот

-Укинување на решението за лично управување

-Одговорност за причинета штета

ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПРЕОСТАНАТИ ОБВРСКИ НА СТЕЧАЈНИОТ ДОЛЖНИК

-Барање на должникот за ослободување од преостанатите обврски

-Право на предлог за ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник

-Решение на стечајниот судија за не/олободување од преостанатите обврски на стечајниот должник

-Причини за одбивање да дада ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник

-Известување за решението за одбивање или прифаќање на барањето за ослободување од преостанатите обврски на стечајниот должник

-Решение за ослободување од преостанати обврски на должникот и негово правно дејство

ОРГАНЗАЦИЈА НА СТЕЧАЈНИТЕ УПРАВНИЦИ

-Комора на стечајни управници, статут и органи

-Собрание на комората

-Управен одбор

-Претседател на комората на стечајни управници

-Надзорен одбор и финансирање на комората

-Надлежностите на Министерот

-Дисциплински органи и казни за дисциплински повреди

-Правилата за застареност за поведување на дисциплинска постапка

-Извршување на дисциплински одлуки

ПОСЕБНИ ВИДОВИ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА

-Стечајна постапка врз имот на умрено лице –трговец

-Стечајна постапка врз заеднички имот на брачни другари

-Стечајна постапка врз заедничкиот брачен имот со кој заеднички и спогодбено управувале и располагале обата брачни другари

МЕЃУНАРОДЕН СТЕЧАЈ

ПРЕТПОСТАВКИ И ПОСТАПКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНСКА ОДЛУКА ЗА ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА

-Важење на призната странска одлука за отворање на стечајна постапка

-Признавање по отворање на стечајната постапка во Република Македонија

	-признавање странска одлука со последица за отворање на стечајна постапка во Република Македонија -Отворање на посебна стечајна постапка во Република Македонија на предлог на доверителите -Непризнавање на странка одлука за отворање на стечајна постапка **СТРАНСКИ ПОРАМНУВАЊА И ДРУГИ СТЕЧАЈНИ ПОСТАПКИ** **СИСТЕМОТ НА ГЛОБИ ЗА ПОВРЕДА НА ОБВРСКИТЕ ОД СТРАНА НА ТРГОВЕЦОТ И ТРГОВЕЦ ПОЕДИНЕЦ ВО СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА** -Одмерување на висината на глобите за правно лице -Примената на Законот за прекршоци во системот на глоби предвиден во Законот за стечај на Република Македонија
	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активн о вклучување на студенти во текот на анставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.

13.	**Вкупен расположив фонд на време**	6 ЕКТС х 30 часа=180
14.	**Распределба на расположивото време**	**30+30+30+30+60=180**

15.	**Форми на наставните активности**	**15.1.**	**Предавања- теоретска настава.**	**30**
		15.2.	**Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.**	**30**
16.	**Други форми на активности**	**16.1.**	**Проектни задачи**	**30**
		16.2.	**Самостојни задачи**	**30**
		16.3.	**Домашно учење - задачи**	**60**

17.	**Начин на оценување**		
	17.1.	**Тестови**	**70**
	17.2.	**Семинарска работа**	**10**
	17.3.	**Активност и учество**	**20**

18.	**Критериуми за оценување (бодови/ оценка)**	**до 50 бода**	**5 (пет) (F)**
		51 х до 60 бода	**6 (шест) (E)**
		61 х до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	
22.	**Литература**	

22.1.	**Задолжителна литература**				
	Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
	1.	Костовски Дејан	Коментар на законот за стечај	Академик, Скопје	2014
	2.	Dika Mihaijlo	Insolvencijsko pravo	Pravni fakultet, Zagreb	1998
	3.	Собрание на Република Македонија	Закон за стечај	Службен Весник на Република Македонија бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).	
22.2.	**Дополнителна литература**				
	Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
	1.	Џон Д. Даниелс, Ли Х. Радебау и Даниел П. Саливан;	Превод на Македонски јазик на: Globalization and business/Глобализација и бизнис	Pearson Education	2011